

Protipovodňová opatření v Herálci kombinují revitalizaci vodního toku s technickými prvky

16.1.2024 - | Povodí Moravy

Obec Herálec chrání nová protipovodňová opatření. Povodí Moravy v obci vytvořilo kombinaci přírodě blízkých a technických opatření. Došlo k rozvolnění koryta Svratky pod obcí a kompletní rekonstrukci protipovodňových zdí v obci. Přírodě blízké úpravy zajistí kromě zlepšení protipovodňové funkce také zlepšení hydromorfologického a ekologického stavu řeky Svratky.

V roce 2022 Povodí Moravy zahájilo práce na protipovodňových opatřeních obce Herálec. Práce probíhaly na dvou úsecích. „V intravilánu obce Herálec jsme rozebrali původní nevyhovující kamenné zídky podél toku, které jsme z části doplnili a z části postavili zcela nově. Mezi těmito zídkami protéká koryto řeky Svratky, které se v rámci městské trati co nejvíce přibližuje přirozenému charakteru. Druhý úsek pak představuje řeka pod obcí Herálec. Zde jsme Svratku vrátili do historického koryta,“ popisuje generální ředitel Povodí Moravy, s. p. Václav Gargulák.

V intravilánu obce Herálec byla zvýšena protipovodňová ochrana opravou kamenných zdí a jejich navýšením přibližně o 30 centimetrů. Zanesený obdélníkový profil vodního toku vodohospodáři upravili na složený profil se zatravněnými bermami a tzv. kynetou, která zaručí vhodnou hloubku vodního toku i v období s nízkými průtoky.

Návrat Svratky pod obcí Herálec do historického koryta prodloužil říční tok téměř o kilometr. „Při běžném nebo nižším průtoku bude docházet k prodloužení doby průtoku korytem. Zvýšili jsme retenční i samočistící schopnost řeky s návazností a podporou veškerých ekologických funkcí toku. Při zvýšených průtocích bude nově docházet k částečným rozlivům do okolních nivních luk. Krajíně teď bude lépe zachytávat vodu, tlumit povodně i odolávat suchu,“ popisuje Gargulák.

Stavba protipovodňových opatření v obci Herálec odstartovala v červenci 2022, dokončena byla řádně v termínu na konci listopadu 2023 a v prosinci prošla stavba kolaudací. Výstavba opatření byla financovaná z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci Operačního programu životního prostředí a její náklady činily 33,8 mil. Kč.

Na konci roku 2023, tedy krátce po dokončení stavby, prověřily protipovodňová opatření povodňové průtoky. Dle dostupné dokumentace voda dosahovala při kulminaci v obci Herálec výšky, při které by se před navýšením zdí již začínala rozlévat do zástavby. Pod obcí, kde to již nevádí a naopak je to žádoucí, se pak povodeň z revitalizovaného koryta rozlila do říční nivy.

V současnosti Povodí Moravy realizuje řadu revitalizačních opatření a přírodě blízkých protipovodňových staveb. Tato opatření vedou k ochraně před povodněmi i posílení funkce krajiny zadržet vodu. „Realizujeme přírodě blízká protipovodňová opatření a revitalizujeme řeky v povodí Moravy v místech, kde jsou taková řešení možná. Je ale důležité mít na paměti, že v osídlených oblastech není možné dělat stejná opatření jako v krajině. Podobné přírodě blízké úpravy jsou vždy součástí komplexu opatření a musí být prováděny v souladu s technickými opatřeními v zastavěných částech měst a obcí. Příkladem je právě Herálec, kde kombinujeme technická opatření v obci s revitalizací Svratky umožňující přirozené rozlivy vody,“ doplňuje Gargulák.

Mezi nedávno dokončené revitalizace a přírodě blízká protipovodňová opatření, která uskutečnilo Povodí Moravy, patří například revitalizace Bečvy u Ústí navazující na rozsáhlou revitalizaci Bečvy u

Černotína a Skaličky, dále pak revitalizace Dlouhé řeky u Nedakonic, revitalizace Kyjovky u Moravské Nové Vsi, renaturace Moravy u Štěpánova, napojení odstavených ramen Dyje, revitalizace Baštýnského potoka u Novosedel, revitalizace Knínického potoka u Veverských Knínic nebo revitalizace Trkmanky u Velkých Pavlovic.

<https://www.pmo.cz/cz/media/tiskove-zpravy/protipovodnova-opatreni-v-heralci-kombinuji-revitalizaci-vodniho-toku-s-technickymi-prvky>